

ИНТЕРВЈУ: РОЗАЛИ ГОЛДБЕРГ, теоретичарка перформанса

Марина Абрамовић је утицала на мене

На великим изложбама и на Бијеналу у Венецији перформанси су предвиђени за крај дугог дана, када су посетиоци већ уморни од гледања уметничких дела

Розали Голдберг, истакнута америчка теоретичарка перформанса, историчарка уметности и куратор, боравиће у Београду од 8. до 10. јула, на симпозијуму из области сценског дизајна, под називом „Проширена сценографија 2”. Голдбергова је ауторка књиге „Перформанс: од футуризма до данас”. Иако објављено давне 1979. године, ово дело представља незаобилазно штиво за проучавање перформанса, а уврштено је у уџбеник на америчким универзитетима.

Розали Голдберг рођена је у Дурбану, у Јужноафричкој Републици. Школовала се у Јоханесбургу и Лондону. У плодној каријери сарађивала је са Ентонијем Меколом, Кристијаном Болтанским, Брајаном Ином, Марином Абрамовић, Лори Андерсон, Питером Гордоном и Робертом Вилсоном. Од 1987. године држи предавања на универзитетима од Токија до америчког Јејла. Године 2004. основала је „Перформу”, организацију која се бави проучавањем, развојем и презентацијом визуелне уметности 21. века.

Како је створена организација „Перформа”?

Основала сам „Перформу” јер сам осећала да изузетна историја уметничког перформанса, као и његов утицај на уметност и културу у последњих 100 година, треба да буде представљена широј публици и са више разумевања. Основала сам и Бијенале „Перформе” да бих омогућила публици да сваки перформанс буде приказан како заслужује, у складу са природом уметничког рада. „Перформина” комисија окупуља уметнике са намером да у ходу стварају нова дела. Тако подижемо стандарде, отварајући нове могућности за уметност перформанса у 21. веку.

Може се рећи да „Перформа” функционише

као „музеј без зидова”, у оквиру којег истражујемо и архивирамо опсежну историју перформанса и налазимо начине да оживимо радикалне уметничке подухвате и учинимо их доступним и инспиративним за модерну публику.

Шта перформанс као уметничка форма представља у 21. веку?

Перформанс је увек био отворена форма, у којој уметници из различитих области стваралаштва могу да експериментишу са својим најрадикалним идејама и да увек нађу пут до публике. У

том смислу, увек је био авангарда. Уметници који се баве перформансом могу брзо да одреагују на промене у економској или политичкој клими и да створе дело које обједињује више дисциплина, тако да оно оживи у било ком формату и да буде створено у било ком окружењу. Са културним променама које доживљавамо у раном 21. веку – глобална политика, нове технологије, Интернет – перформанс би требало посматрати као суштинску уметничку форму нашег времена. То је уметност која није филтрирана кроз институције. Дакле, перформанс је узбудљивији и ангажованији више него икад, сада, у 21. веку. Он је важна платформа за преношење идеја знатно широј публици, и катализатор за промену природе савремених музеја уметности. Музеји више неће бити само места за контемплацију и учење, него и живе палате културе и акције, а мењаће и саму архитектуру, како би омогућили активности за уметнике перформанса.

У једном интервјуу сте рекли да је групни наступ уметника сличан тањир са грицкалицама: има много малих залагаја, али је далеко од пуног obroка. Шта сте хтели тиме да кажете?

Тај мој коментар је био одговор на начин на који је перформанс представљен публици, као споредни наступ на великим међународним изложбама, као што је Бијенале у Венецији, и на другим сајмовима уметности. Обично је перформанс програмом предвиђен за крај дугог дана, када су посетиоци већ уморни од гледања уметничких дела, што баш и није добар начин да се перформанс посматра. Смента ми и начин на који раде галерије и музеји – то су углавном пројекције у мрачним собама са ограниченим временом, без могућности да човек седне и доживи уметничко дело без ометања. Ретко се дешава да се делу посвети пуна пажња. Желела сам да створим ситуацију у којој време спорије тече и омогућим гледаоцу да упије идеје уметника у оптималним условима. Нама кураторима је важно да учинимо све како би уметнички догађај био посебно искуство. Зато смо створили бијенале који је дизајниран тако да гледалац може да посматра перформанс одморним, свежим очима. Неко би рекао да је „Перформа” бијенале тронедељна серија соло-наступа, из ноћи у ноћ.

Strana / Page: 15

Rejting / Reach: 0

Država / Country: SERBIA

Површина članka / Size: 569 cm2

2 / 2

Розали Голдберг Фото Патрик Мекмалан

Вашу књигу из 1979. „Уметност перформанса: од футуризма до данас” сматрају за камен-темељац науке о перформансу. Шта се

променило од тада, на добро или на лоше? Ритам се наставља. Промене у перформансу су уједно и промене у друштву, јер време иде напред а интелектуални, политички, естетски и филозофски проблеми мењају облик из дана у дан, из године у годину. Занимљиво је да људи перформанс виде онаквим какав је био у шездесетим и седамдесетим годинама прошлог века. А био је активистички настројен, често узнемирујући и базиран на издржљивости гледалаца и уметника. Они се изненаде када схвате да је данас перформанс знатно другачији него тада. У осамдесетим годинама је постојало интересовање за мултикултурализам и поп, а у току деведесетих је у центру пажње био глобализам. Сада интелектуалну пажњу привлаче Африка, Кина и Либан.

Овдашњу публику сигурно занима Ваша сарадња са Марином Абрамовић? Како је то изгледало?

Познајем Марину од 1972. године, и то је заиста изузетно пријатељство – лично и професионално. Прекретница је свакако био мој боравак у њеној кући у Амстердаму средином деведесетих година, када сам коначно схватила колико је велика њена жеља да мења ставове и мишљења људи, и то свакој особи појединачно. Иако смо се добро познавале и пре тога, она је тада врло методично створила атмосферу у којој сам почела да посматрам свет из њеног угла, а то је утицало и на мој поглед на свет.

Да ли сте упознати са радом уметника у Србији? Шта бисте им посаветовали и шта очекујете од симпозијума у Београду?

Била сам одушевљена када је пре неколико година моја књига преведена на хрватски језик. Желим да се упознам са људима који су то иницирали и са уметницима из Србије. Желим да разумем улогу коју перформанс игра у културном животу ваше земље.

Станко Стаменковић